

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни

“ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ”

(для спеціалістів)

Київ 2019

Підготовлено доцентом кафедри господарського, трудового права та цивільно-правових дисциплін А.В. Ковальовим

Затверджено на засіданні кафедри господарського та трудового права (протокол № 7 від 26.02.18)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового Інституту права (протокол № 2 від 28.02.18)

Ковальов А.В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Інтелектуальна власність» (для спеціалістів). — К.: «Вид. дім «Персонал», 2019. — 27 с.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни «Інтелектуальна власність», зміст самостійної роботи, а також список літератури.

© А. В. Ковальов, 2019
© ПрАТ «ВНЗ» МАУП, 2019
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів (СРС) є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує уміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентами знань та їх реалізації в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета СРС — сприяти засвоєнню у повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність. СРС забезпечує підготовку студентів до поточних аудиторних занять.

Завдання СРС — засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань і творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Зміст СРС з дисципліни “Інтелектуальна власність” визначається навчальною програмою, а також різними методичними матеріалами.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

№ пор.	Назва змістового модулю і теми
Змістовий модуль I. Загальні положення про інтелектуальну власність	
1	Поняття та місце інтелектуальної власності в системі права України
2	Джерела правового регулювання інтелектуальної власності
3	Суб'єкти та об'єкти інтелектуальної власності
4	Зміст інтелектуальної власності
Змістовий модуль II. Основні види інтелектуальної власності	
5	Авторські та суміжні права
6	Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель
7	Право інтелектуальної власності на промисловий зразок
8	Право інтелектуальної власності на торговельну марку
9	Право інтелектуальної власності на географічне зазначення
10	Право інтелектуальної власності на інші об'єкти інтелектуальної власності
11	Захист прав інтелектуальної власності
Разом годин: 60	

ЗМІСТ
ДИСЦИПЛІНИ
“ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ”

Змістовий модуль I. Загальна положення про інтелектуальну власність

Тема 1. Поняття та місце інтелектуальної власності в системі права України

Інтелектуальна власність та творча діяльність як об'єкти права. Поняття права інтелектуальної власності. Теорії права інтелектуальної власності. Загальна характеристика основних інститутів права інтелектуальної власності. Місце права інтелектуальної власності в системі права України.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.
2. Поняття творчої діяльності.
3. Предмет, система і метод охорони права інтелектуальної власності.
4. Місце права інтелектуальної власності в системі цивільного права.
5. Значення права інтелектуальної власності.
6. Співвідношення понять інтелектуальна власність та власність.
7. Інтелектуальна діяльність та її місце в соціально-економічному розвитку суспільства.
8. Державне управління інтелектуальною власністю.
9. Що означають теорії права інтелектуальної власності: промислової власності, вічної промислової власності, привілеїв, пропрієтарна, договірна, рентна, особова, деліктна, виключних майнових прав, виключних прав?

Теми рефератів

1. Теорії права інтелектуальної власності.
2. Результати творчої діяльності як об'єкти правовідносин.

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Тема 2. Джерела правового регулювання відносин інтелектуальної власності

Поняття та види джерел правового регулювання відносин інтелектуальної власності. Цивільний кодекс України як регулятор відносин інтелектуальної власності. Спеціальні закони щодо регулювання відносин інтелектуальної власності. Підзаконні нормативно-правові акти як регулятори відносин інтелектуальної власності. Роль судової практики у регулюванні відносин інтелектуальної власності. Міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності. Вирішення колізій та конкуренцій у регулюванні відносин інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Джерела права інтелектуальної власності.
2. Особливості побудови законодавства як джерела права інтелектуальної власності.
3. Як врегульовані питання права інтелектуальної власності Цивільним кодексом України?
4. Підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел права інтелектуальної власності.
5. Назвіть міжнародні конвенції та угоди про охорону права інтелектуальної власності.

Теми рефератів

1. “Міжнародно-правові акти про охорону права інтелектуальної власності”.
2. “Європейські директиви у галузі інтелектуальної власності”.

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Тема 3. Суб'єкти та об'єкти інтелектуальної власності

Загальна характеристика учасників відносин інтелектуальної власності. Види суб'єктів відносин інтелектуальної власності. Суб'єкти авторського права та суміжних прав. Суб'єкти права інтелектуальної власності на

винахід, корисну модель, промисловий зразок. Суб'єкти права на торговельну марку. Інші суб'єкти права інтелектуальної власності. Загальна характеристика об'єктів права інтелектуальної власності. Види об'єктів права інтелектуальної власності. Об'єкти авторського права та суміжних прав. Об'єкти права промислової власності. Інші об'єкти права інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Поняття, ознаки та види суб'єктів права інтелектуальної власності.
2. Розкрийте поняття “ автор ”.
3. Хто такі заявники у праві інтелектуальної власності?
4. правонаступники як суб'єкти права інтелектуальної власності.
5. Спадкоємці права інтелектуальної власності.
6. Поняття та ознаки об'єктів права інтелектуальної власності.
7. Ознаки охороноспроможності об'єктів інтелектуальної власності.
8. Перерахуйте об'єкти авторського права та суміжних прав.
9. Об'єкти промислової власності.
10. Об'єкти засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
11. Об'єкти селекційних досягнень.
12. Об'єкти науково-технічної інформації.
13. Об'єкти нетрадиційних рішень (наукові відкриття, раціоналізаторська пропозиція, об'єкти захисту від недобросовісної конкуренції).

Теми рефератів

1. Роботодавці як суб'єкти права інтелектуальної власності.
2. Поняття співавторства та його види.
3. Об'єкт конфіденційної (нерозкритої) інформації.
4. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності.

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Тема 4. Зміст інтелектуальної власності

Поняття та види прав інтелектуальної власності. Особисті немайнові права інтелектуальної власності. Майнові права інтелектуальної власності. Строки чинності прав інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та види прав інтелектуальної власності.
2. Особисті немайнові права інтелектуальної власності.
3. Майнові права інтелектуальної власності.

Практичні завдання

1. Петров написав роман “Жінки в моєму житті”, видав його за власні кошти тиражем 4000 примірників. З метою повернення вкладених грошей він весь тираж продав підприємцю Іванову. Через якийсь час він виявив у продажу свій роман у новому виданні, яке видав Іванов, крім того, він виявив, що змінено назву на “Місце жінки в моєму житті”. На претензію Петрова про порушення його прав, Іванов повідомив, що оскільки йому продано весь тираж роману, то і всі права на перевидання перейшли до нього.

Який об’єкт права інтелектуальної власності створив Петров? Чи переходить з відчуженням речі, в якій втілено об’єкт інтелектуальної власності, право власності на об’єкт інтелектуальної власності? Які права інтелектуальної власності Петрова порушено? Які засоби захисту права інтелектуальної власності в даному випадку можливо застосувати?

2. Шекспір виконав замовлення видавництва “Кальварія” про написання ним за гроші п’єси Ромео і Джульєта. Після написання він здав п’єсу до видавництва, яке опублікувало її під авторством Сидорова, який був головним редактором і власником видавництва, а тому вважав себе власником твору, створеного на його замовленням. Шекспір пред’явив претензію видавництву, про порушення його прав, на що отримав відповідь,

що йому виплачено винагороду за роботу, а все, що він створив, йому не належить і прав ніяких щодо п'єси він не має.

Чи переходять за трудовим договором особисті немайнові права творця замовнику? Як розподіляються майнові права на об'єкт інтелектуальної власності, створений за замовленням? Які права Шекспіра порушено? Які засоби захисту права інтелектуальної власності в даному випадку можливо застосувати?

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Змістовий модуль II. Основні види інтелектуальної власності

Тема 5. Авторські та суміжні права

Особливості правового регулювання відносин щодо здійснення та захисту авторських прав. Виникнення авторського права. Види суб'єктів авторського права. Класифікація об'єктів авторського права. Здійснення авторських прав (особистих немайнових прав; майнових прав). Вільне використання твору. Передання авторських прав. Колективне управління авторськими правами. Особливості захисту прав автора. Особливості правового регулювання відносин щодо здійснення та захисту суміжних прав. Особливості суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Види суб'єктів суміжних прав. Класифікація об'єктів суміжних прав. Здійснення суміжних прав (особистих немайнових прав; майнових прав). Передання суміжних прав. Вільне використання суміжних прав. Колективне управління суміжними правами. Особливості захисту суміжних прав.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та ознаки авторського права.
2. Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному розумінні.
3. Об'єкти авторського права.
4. Види творів, на які поширюється правова охорона.
5. Види творів, на які не поширюються норми авторського права.

6. Суб'єкти авторського права: поняття, ознаки та види.
7. Майнові та особисті немайнові права автора.
8. Право слідування та строки охорони авторських прав.
9. Авторські договори: поняття, види та зміст.
10. Строк дії авторського права.
11. Поняття та ознаки суміжних прав
12. Види суміжних прав.
13. Суб'єкти суміжних прав та їхні права.
14. Об'єкти суміжних прав.
15. Строки чинності суміжних майнових прав.

Теми рефератів

1. Комп'ютерні програми та бази даних як об'єкти авторського права.
2. Музичні твори і твори ужиткового мистецтва як об'єкти авторського права.
3. Усні твори як об'єкти авторського права.
4. Фонограми і відеограми як об'єкти суміжних прав.
5. Майнові та особисті немайнові права носіїв суміжних прав.

Практичні завдання

1. На замовлення ВНЗ професор І. написав підручник "Історія держави і права України", який було видано видавництвом ВНЗ тиражем 1000 прим. І. звернувся до ВНЗ з вимогою про виплату йому обіцяного авторського гонорару в сумі 15 000 грн і 5 % доходу від продажу підручника. ВНЗ у задоволенні вимог І. відмовив, мотивуючи це тим, що у нього немає грошей на виплату гонорару, підручником продається, а безоплатно розповсюджується між його структурними підрозділами та студентами. Крім того, І. взагалі не має ніяких прав на підручник, оскільки працює у ВНЗ на посаді професора, за що отримує заробітну плату, а підручник написав на замовлення з місця роботи. Через деякий час І. довідався, що один із

підрозділів ВНЗ рекламує і продає електронну версію підручника, яка була підготовлена І. і передана до видавництва для друку підручника.

Які права виникли у І. у зв'язку з виданням підручника?

Чи має він право на авторський гонорар і виплати з доходів від продажу підручника? Які права І. були порушені?

2. У березні 2017 р. співробітниками юридичного відділу страхової компанії "Ризик" було розроблено ініціативний проект Закону України "Про страхову справу" і розповсюджено для обговорення серед страхових компаній м. Харкова, а один примірник направлено у Верховну Раду України. Через деякий час з'ясувалося, що окремі його ідеї були використані в роботі та локальних нормативних актах страхової компанії "Поліс", зокрема у її Правилах добровільного страхування кредитів. Вважаючи порушенням належне СК "Ризик" авторське право, у господарський суд Харківської області було подано позов про відшкодування заподіяних збитків, у тому числі втраченої вигоди, а також вилучення та спрямування на її користь незаконно отриманих у результаті порушення прибутків.

Проаналізуйте вказану ситуацію і підготуйте письмові відповіді на питання: що є об'єктом авторського права і які об'єкти цим правом не охороняються? Чи вправі суд розглядати вказаний позов? Чи підлягають задоволенню вимоги позивача? Яке рішення повинен прийняти суд?

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Тема 6. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель
Поняття та предмет патентного права. Джерела патентного права. Поняття винаходу, корисної моделі, відмінності між ними. Умови надання їм правової охорони. Патент (деклараційний патент) як документ, який засвідчує права на винахід, корисну модель. Умови патентоздатності винаходу, корисної

моделі. Право на одержання патенту. Порядок одержання патенту. Права та обов'язки, що впливають з патенту. Дії, які не визнаються порушенням прав.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та предмет патентного права.
2. Джерела патентного права.
3. Поняття винаходу, корисної моделі, відмінності між ними.
4. Умови надання їм правової охорони.
5. Патент (деклараційний патент) як документ, який засвідчує права на винахід, корисну модель.

Практичні завдання

1. Петренко винайшов пристрій, з допомогою якого виготовляв вареники. Після отримання патенту він виявив у продажу вареники, що виготовлялися аналогічним винаходом приватним підприємцем Петровим. Вважаючи, що це піратська копія його агрегата, він подав позов до суду з вимогою заборони використання його винаходу особою, яка не отримала в нього ліцензію. Пізніше з'ясувалося, що приватний підприємець Петров

1. Що є об'єктом права інтелектуальної власності в даному разі? Що є об'єктом винаходу? Який правовий статус Петрова щодо пристрою? Чи буде задоволений позов Петренка? Чи може Петров відчужити пристрій?

2. Громадянин Коровченко 15 вересня 2016 р. подав до Установи заявку на промисловий зразок, що містила частину, яка зовнішньо нагадувала опис промислового зразка, викладеного іноземною мовою.

Назвіть останній день надходження до Установи перекладу цієї частини українською мовою? Назвіть з якої дати є чинними майнові права на промисловий зразок? Назвіть строк чинності виключних майнових прав на промисловий зразок? Які документи повинні бути надані при подачі на реєстрацію заявки на промисловий зразок?

Тема 7. Право інтелектуальної власності на промисловий зразок

Поняття промислового зразка. Відмінність від винаходу, корисної моделі. Умови надання правової охорони. Патент (деклараційний патент) як документ, який засвідчує права на промисловий зразок. Умови патентоспроможності промислового зразка. Право на одержання патенту. Порядок одержання патенту. Права та обов'язки, що випливають з патенту. Дії, які не визнаються порушенням прав.

Питання для самоконтролю

1. Поняття промислового зразка.
2. Відмінність від винаходу, корисної моделі.
3. Умови надання правової охорони.
4. Патент (деклараційний патент) як документ, який засвідчує права на промисловий зразок.

Теми рефератів

1. Порядок одержання патенту.
2. Права та обов'язки, що випливають з патенту.

Практичні завдання

1. Тищенко звернувся у 2010 р. до видавництва “Тетрис” з позовом, у якому просив припинити розповсюдження та вилучити всі примірники опублікованого видавництвом роману “Шлях у небуття”, а також про відшкодування завданої реальної та компенсацію моральної шкоди. Свої вимоги він мотивував тим, що написаний батьком у 1952 р. роман у 1955 р. був опублікований в журналі “Вітчизна” і відтоді не публікувався.

Після смерті в 1964 р. батька він успадкував право, яке видавництво проігнорувало. Представник видавництва, заперечуючи позовні вимоги, вказав, що строк дії авторського права спадкоємця закінчився у 1980 р., тобто через 25 років після смерті. Крім того, видавництво почало підготовку до видання роману та випустило у світ першу партію тиражу до вступу Закону

України “Про авторське право та суміжні права ” в силу і не могло передбачити лібералізації прав спадкоємців. Заслухавши аргументи сторін, суд виніс рішення на користь позивача.

Проаналізуйте ситуацію та рішення суду. Підготуйте варіант свого рішення по справі.

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Тема 8. Право інтелектуальної власності на торговельну марку

Поняття та види торговельних марок. Умови надання правової охорони. Обсяг правової охорони. Правова охорона добре відомих торговельних марок. Порядок одержання свідоцтва. Права, що впливають із свідоцтва. Припинення дії свідоцтва. Порухення прав власника свідоцтва. Право попереднього користувача.

Питання для самоконтролю

1. Поняття торговельної марки та її значення у цивільному обігу.
2. Позначення, які не визнаються торговельними марками.
3. Право інтелектуальної власності на торговельну марку.
4. Оформлення прав на торговельну марку.
5. Виключні майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку.
6. Виникнення, припинення, визнання недійсними прав інтелектуальної власності на торговельну марку.
7. Право користування торговельною маркою.

Теми рефератів

1. Правова охорона торговельних марок.
2. Право інтелектуальної власності на торговельну марку.
3. Оформлення прав на торговельну марку.

4. Правова охорона торговельної марки.
5. Об'єкти торговельної марки.
6. Знаки для товарів та послуг, їх охорона.

Практичні завдання

1. На ринку України з'явився у продажу апельсиновий напій "ФАНТАзія", розлитий у пластикові прозорі пляшки, виробником якого є СП "Логос". Довідавшись про це, компанія "Кока-Кола" звернулася до СП "Логос" з позовом про припинення порушення прав інтелектуальної власності і відшкодування завданих збитків. Свої вимоги вона аргументувала тим, що домінуючою частиною назви "ФАНТАзія", розташованої на етикетці напою у дві строки, є слово "ФАНТА", і лише уважно придивившись до етикетки, можна побачити іншу частину "зія", виконану маленькими буквами у другому рядку. СП "Логос", не вбачаючи у своїх діях порушень прав інших осіб, позовні вимоги не визнало, а подібний дизайн етикетки пояснило зручністю читання і розміщення назви напою на пляшці. До того ж СП "Логос" вирішило зареєструвати знак "ФАНТАзія" і подало заявку до Державного департаменту інтелектуальної власності для отримання охоронного документа. Компанія "Кока-Кола" вважає, що ніхто не може отримати право інтелектуальної власності на знак "ФАНТАзія" для безалкогольних напоїв, оскільки позначення "Еапїа" і "Фанта" зареєстровані на території України. На думку патентного повіреного, до якого звернулися за консультацією, торговельна марка компанії "Кока-Кола" підлягає охороні на території України навіть без реєстрації, оскільки апельсиновий напій "Фанта" реалізується на ринку України з 1996 р.

Яке рішення повинен прийняти суд? Які дії визнаються порушенням прав на торговельну марку? Чи зміниться рішення, якщо СП "Логос" використовуватиме знак "ФАНТАзія" чи "ФАНТА" для тканин?

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Тема 9. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення

Поняття зазначення походження товару, його види. Умови надання правової охорони. Право на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару. Право на використання зареєстрованого зазначення походження товару. Припинення правової охорони. Порухення прав на використання зазначення походження товару. Захист географічних зазначень у міжнародних договорах.

Питання для самоконтролю

1. Поняття комерційного найменування.
2. Суб'єкти права на комерційне найменування.
3. Майнові права комерційного найменування.
4. Поняття та ознаки географічного зазначення. Просте та кваліфіковане зазначення походження товару.
5. Види кваліфікованого зазначення походження товару.
6. Реєстрація кваліфікованого зазначення походження товару і (та) права на його використання.
7. Права і обов'язки, що впливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару і (чи) права на його використання.

Теми рефератів

1. Порухення прав на використання зазначення походження товару.
2. Захист географічних зазначень у міжнародних договорах.

Практичні завдання

1. Ямаха Корпорейшн звернулася до господарського суду міста Києва з позовом, в якому просило суд: визнати недійсним свідоцтво України № 40198 на знак для товарів і послуг «УАМАНА», власником якого є ТОВ

«Сатурн ЛТД», та зобов'язати Департамент внести відповідні зміни до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг.

Знак для товарів і послуг «УАМАНА», що належить ТОВ «Сатурн ЛТД» за свідоцтвом України № 40198, є тотожним з торговельною маркою позивача, яка станом на 01.01.2002 р. визнана добре відомою в Україні. Висновками двох експертиз тотожність знаків підтверджується, як і вказується на спорідненість певних товарів, для яких використовуються обидві торговельні марки. *Додатково:* 18.05.2007 р. наказом Департаменту затверджено рішення Апеляційної палати Департаменту від 22.02.2007 р. про визнання знака «УАМАНА» добре відомим в Україні відносно позивача щодо товарів 09 класу МКТП «апарати і пристрої для обробки та підсилювання звуку», 12 класу МКТП «мотоцикли; моторолери; двигуни до човнів; снігоходи, в тому числі запасні частини до них», і 15 класу МКТП «музичні інструменти» станом на 01.01.2002 р.

Як вирішити спір?

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Тема 10. Право інтелектуальної власності на інші об'єкти інтелектуальної власності

Загальна характеристика інших об'єктів права інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття (його ознаки, об'єкти, міжнародний досвід і т. ін.). Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю. Право інтелектуальної власності на сорти рослин, породи тварин. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та ознаки компонування інтегральної мікросхеми.
2. Придатність компонування інтегральної мікросхеми для набуття права інтелектуальної власності на нього.

3. Правове регулювання комерційного (фірмового) найменування.
4. Торговельна марка: поняття, ознаки, види та правова охорона.
5. Географічне зазначення походження товарів: поняття, об'єкти та правова охорона.
6. Селекційні досягнення: поняття, ознаки, види та правова охорона.
7. Науково-технічна інформація: поняття, об'єкти та правова охорона.
8. Наукові відкриття: поняття, об'єкти та правова охорона.

Теми рефератів

1. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
2. Міжнародно-правова регламентація захисту від недобросовісної конкуренції.
3. Правова охорона географічних зазначень за законодавством Європейського Союзу у контексті інтеграційних процесів між Україною та Європейським Союзом.

Практичні завдання

1. Батько 10-річного Прокопенка звернувся за консультацією до юриста Коржа з проханням роз'яснити, які права має його син, що написав повість "Літні канікули". Чи обмежуються права автора залежно від віку? Чи може син Прокопенка самостійно здійснювати права щодо свого твору? Які права він набув після створення твору?

2. Петренко, відомий ювелірний майстер, виявив у продажу оригінальні каблучки, які він 3 роки тому розробив і виставив у продаж, але вироблені не ним. Його розробка і форма були визнанні оригінальними і зареєстровані, як новий зразок ювелірного виробу. Пізніше з'ясувалося, що каблучки були ввезенні в Україну приватним підприємцем Шумахером з Італії. При експертному дослідженні встановили, що вони виготовлені та оформлені з ескізів Петренко. Петренко пред'явив Шумахеру претензію, але Шумахер висунув заперечення і вказав, що вже пройшло 3 роки і він

(Петренко) втратив право на оскарження його дій бо пройшов строк позовної давності.

Який об'єкт інтелектуальної власності створив Петренко? Які права Петренко порушено? Який засіб захисту може застосувати суд? Який порядок використання об'єкта інтелектуальної власності сторонньою особою?

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

Тема 11. Захист прав інтелектуальної власності Загальні положення про охорону та захист права інтелектуальної власності

Неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Юрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Підвідомчість щодо розгляду справ у сфері інтелектуальної власності. Підсудність щодо розгляду судових справ та захисту прав інтелектуальної власності. Способи захисту прав інтелектуальної власності. Загальні способи захисту. Спеціальні способи захисту.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть форми захисту прав інтелектуальної власності: судові та позасудові.
2. Назвіть суб'єктів звернення за захистом інтелектуальної власності.
3. У чому полягає цивільно-правовий захист авторського права і суміжних прав?
4. У чому полягає цивільно-правовий захист патентних прав?
5. Схарактеризуйте цивільно-правовий захист прав на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.
6. Реєстрація прав на об'єкти інтелектуальної власності.
7. Державний контроль у сфері інтелектуальної власності.

Теми рефератів

1. Правове регулювання реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної

власності.

2. Неправові (неюрисдикційні) способи захисту охорони прав інтелектуальної власності.

Практичні завдання

1. Компанія “Корона”, м. Тростянець, подала позов до суду на компанію “Каруна”, м. Москва, з метою захисту від неправомірного використання її промислових зразків та позначення продукції, які вводять в оману покупців. У ході судового розгляду було встановлено, що компанія “Корона” зареєструвала свій промисловий зразок розфарбування упаковки та зареєструвала товарний знак “Корона”. Встановлено, що розфарбування та позначки продукції компанії “Каруна” майже подібні до оформлення продукції “Корони”.

Стосовно якого об’єкта інтелектуальної власності виникла суперечка у “Корони” та “Каруни”? Де реєструються знаки на товари та послуги і який документ на них видається Назвіть чому товарний знак компанії “Каруна” не може бути зареєстрований в Україні? Яким чином суд може захистити порушені права ?

Література [4-7; 9; 10; 15; 19-21; 26-28; 30; 31; 33-35; 37]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України. Прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. (розділ II «Суб’єкти господарювання») // ВВР – 2003. – № 18, 19–20, 21–22. – Ст. 144.

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. (гл. 7 «Загальні положення про юридичну особу», гл. 8 «Підприємницькі товариства») // ВВР. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.

4. Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" від 01.12.1998 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1999. – № 3.

5. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин" від 17.01.2002р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 8.

6. Закон України від 01.06.2000 р. "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" // Відом. Верховної Ради України. – 2000. – № 12.

7. Закон України від 02.10.1992 р. "Про інформацію" // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48.

8. Закон України від 07.10.1997 р. "Про професійних творчих працівників та творчі спілки" // Голос України. – 1997. – 6 листоп.

9. Закон України від 11.07.2001 р. "Про авторське право і суміжні права" // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 11.

10. Закон України від 15.12.1993 р. "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 7.

11. Закон України від 15.12.1993 р. "Про охорону прав на промислові зразки" // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 7.

12. Закон України від 21.09.1999 р. "Про державну таємницю" // Відом. Верховної Ради України. – 2000. – № 2.

13. Закон України від 21.12.2000 р. "Про охорону прав на зазначення походження товарів" // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 6.

14. Методичні рекомендації про порядок складання, подачі і розгляду заяви на раціоналізаторську пропозицію. Наказ Держпатенту України від 27.08.1995 р. № 131 // Інновація. – 1995. – № 14-15.

15. Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг та порядок видачі свідоцтв. Наказ

Держпатенту України від 05.12.1995 р. № 180 // Інновація. – 1996. – № 1-3.

16. Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю. Постанова Верховної Ради України від 19.01.1995 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1995. – № 3.

17. Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних, повітряних). Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.1994 р. № 545 // Зб. постанов Уряду України. – 1994. – № 11.

18. Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію. Наказ Держпатенту України від 22.08.1995 р. № 129 // Інновація. – 1995. – 14-15.

19. Правила складання та подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг. Наказ Держпатенту України від 28.02.1995 р. // Інновація. – 1996. – № 1-3.

20. Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.1995 р. № 532. // Зб. постанов Уряду України. – 1995. – № 10.

21. Про мінімальні ставки авторської винагороди за використання творів літератури і мистецтва. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 листопада 1994 р. // Зб. постанов Уряду України. – 1995. – № 2.

22. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. - Ст. 356.

23. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: у 2-х книгах / [за ред. А. С. Довгерта]. – Кн. 1: Нормативні акти і документи. Європейська інтеграція України / [уклад. Р. В. Дроб'язко]. - К.: Ін Юре, 2001. - 520 с.; Кн. 2: Виступи, статті європейських спеціалістів / [уклад. В. С. Дроб'язко]. - К.: Ін Юре, 2001. - 460 с.

24. Азбука авторского права / [под ред. Е. В. Тарасовой]. - М., 1982.
25. Азимов Ч. Н. Договорные отношения в области научно-технического прогресса. - Харьков, 1981.
26. Андрощук Г. А., Работягова Л. И. Патентное право: правовая охрана изобретений: учеб. пособие. - К.: МАУП, 1999. - 212 с.
27. Антимонов Б. С, Флейшниц Е. А. Авторское право. – М., 1957.
28. Бабиця І. А. Авторське, винахідницьке право, право на відкриття і міжнародний захист авторських прав. - К., 1997. - 107 с.
29. Белов В. В., Витапись Г. В., Денисов Г. М. Интеллектуальная собственность. Законодательство и практика его применения: учеб. пособие. - М.: Юрист, 2002. - 288 с.
30. Введение в интеллектуальную собственность // ВОИС, 1998. - 652 с.
31. Интеллектуалознавство / [за ред. Курко М.Н.]. - Міжрегіональна академія управління персоналом.
32. Zobov'язальne право. Теорія і практика / [за ред. О. В. Дзери]. - К., 1998.
33. Мельник О. М. Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні. - Харків, 2002. - 362 с.
34. Право інтелектуальної власності: Академ, курс: підручник для студентів вищих навч. закл. / [за ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького]. - 2-ге вид., переробл. та допов. - К.: Концерн „Вид. Дім „Ін Юре“, 2002. 672 с.
35. Промисловий зразок [Текст] / Л. І. Ніколаєнко [и др.] ; ред. В. Л. Петров ; Держ. патентне відомство України. - К. : Вид. Дім "Ін Юре", 2009. - 124 с.

36. Селиванов М. В. Защита права на компьютерную программу: теория и практика: учеб.-практ. пособие. - Харьков: Эспада, 2004. - 176 с.

37. Цира А. Франчайзинг и франчайзинговый договор. - К., 2002. - 240 с.

38. Черкес М. Е. Правовое регулирование деятельности в Интернете: монография. – Ч. 1. - Одесса: Латстар, 2002. - 88 с.

39. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: монографія. – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. - 368 с.

40. Шестимиров А. А., Минав А. А. Промышленные образцы. - М., 1996. - 397 с.

41. Стефан М. И. Ответственность за нарушение авторских и смежных прав // Предпринимательство, хозяйство и право. - 1996. - № 9. - С. 32-35.

42. Штумпф. Лицензионный договор. - М.: Прогресс, 2008.

Додаткова

43. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою Української РСР 16.08.1990 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1990. - № 31. - Ст. 429; Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971р.// Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1971. – Дод. до № 50. - Ст. 375.

44. Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.

45. Стокгольмська конференція з інтелектуальної власності 1967 року, що заснувала Всесвітню організацію інтелектуальної власності.

46. Бернская конвенция об охране литературных и художественных произведений от 9 сентября 1886 г.: Интеллектуальная собственность:

нормативно-правовые акты / [под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова]. - Т. 2. - К.: Ин Юре, 1999.

47. Всемирная конвенция об авторском праве (пересмотренная в Париже 24 июля 1971 года) // Международные нормативные акты ЮНЕСКО. - М.: Логос, 1993.-С. 435-450.

48. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів та послуг для реєстрації знаків 1957 року.

49. Мадридское соглашение о международной регистрации знаков от апреля 1891 г.: Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / [под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова]. - Т. 2. - К.: Ин Юре, 1999.

50. Парижская конвенция по охране промышленной собственности от 20 марта 1883 года, пересмотренная в Брюсселе 14 декабря 1900 г., в Вашингтоне 2 июня 1911 г., в Гааге 6 ноября 1925 г., в Лондоне 2 июня 1934 г., в Лиссабоне 31 октября 1958 г. и в Стокгольме 14 июля 1967 г.: Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / [под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова]. - Т. 2. - К.: Ин Юре, 1999.

51. Закон України "Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 р., зміненого 2 жовтня 1979 р.)" // Відом. Верховної Ради України. - 1995. - № 21. - С. 155.

52. Закон України "Про ратифікацію Угоди про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав" // Відом. Верховної Ради України. - 1995. - № 5. - С. 32.

53. Інтелектуальна власність в Україні: правові основи і практика. – Наук.-практ. вид.: в 44-х т. / [під заг. ред. О.Д. Святоцького]. - К., Ін. Юре, 2009. – С. 480.

54. Матвійчук В.К. Інтелектуальна власність як джерело інноваційного розвитку національного господарства / Матвійчук В. К., Чугаєнко Ю. О., Савенков О. І.; Нац. акад. упр. — К. : Нац. акад. упр., 2013. — 463 с.

55. Промислова власність в Україні: проблеми правової охорони: Зб.

наук, ст. / [під ред. Шемшученка Ю.С., Бошицького Ю.Л.] - К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького ПАН України, 2011. - 548 с.

56. Ромашок О.І. Інтелектуальна власність : навч. посіб. для студ. екон. спец. / О. І. Романюк; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. прав, і загальнонаук. дисциплін. — Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. — 268 с.

57. Хрідочкін А.В. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / Хрідочкін А. В., Хрідочкіна А. А., Леонова О. В.; Дніпропетр. гуманітар. ун-т. — Вид. 2-ге, допов. і випр. — Д. : ДГУ, 2014. — 379 с.

58. Шершеневич Г.Ф. Авторское право на литературные произведения. - Казань, 2011. - 313 с.

59. Шишка Р.Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: монографія. - Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2011. - 368 с.

60. Ястремська О.О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. / Ястремська О. О.; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харків. нац. екон. ун-т. — Х. : ХНЕУ, 2013. — 123 с.

61. Право інтелектуальної власності: підручник / [За заг. ред. О. І. Харитонової]. – К.: Юрінком Інтер, 2016. – 540 с.

62. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / [Еннан Р. Є., Менсо С. В., Романадзе Л. Д. та ін.]. – К.:Алерта, 2016. – 492 с.